

2. Процессное управление машиностроительным предприятием: методологические положения и практика [Текст] : [монография] / В. Денисов, О. Грищенко. – Донецк : НАН Украины ; Ин-т экон. пром-сти, 2005. – 188 с.
3. O'Connell David The sustainable development of industrial corporations: theory, methodology and practice [Text] : [monograph] / David O'Connell. – UK : The Sun, 2023. – 325 p.

Микола Лесик,
здобувач за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти,
Науковий керівник: **Уляна Савків,**
к. е. н., доцент кафедри менеджменту і маркетингу,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ІНДУСТРІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

У сучасних умовах цифрової трансформації суспільства освіта відіграє важливу роль у забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку країни. Інтеграція цифрових технологій у функціонування освітньої індустрії зумовлює необхідність розробки ефективного організаційно-економічного механізму, який дозволить гармонійно поєднати інноваційні підходи до навчання, економічну ефективність та соціальну інклюзивність освітніх процесів.

Освітню індустрію в Україні з економічної сторони можна оцінити як таку, що потребує значних інвестицій для її реформування та подальшого розвитку [1].

Впровадження організаційно-економічного сприятиме забезпеченню високої якості освітніх послуг, підвищенню рівня доступу до знань та формуванню адаптивних моделей управління освітньою діяльністю. Особливого значення набуває системний підхід до моделювання організаційно-економічного механізму, що враховує принципи сталого розвитку, цифровізації та інноваційності.

Концепція сталого розвитку освіти ґрунтується на балансуванні економічних, соціальних та екологічних аспектів освітньої діяльності. Основними принципами сталого розвитку освітньої індустрії є: оптимізація використання фінансових, матеріально-технічних та людських ресурсів; забезпечення рівного доступу до якісної освіти для всіх верств населення; інтеграція цифрових технологій у навчальний процес та систему управління освітою; можливість швидкого реагування

на зміни в технологічному, економічному та соціальному середовищі.

Сталий розвиток освітньої індустрії передбачає використання сучасних цифрових технологій для підвищення ефективності навчального процесу, розширення освітніх можливостей та покращення системи управління знаннями.

Формування ефективного організаційно-економічного механізму сталого розвитку освіти передбачає структуровану взаємодію між різними складовими системи освіти та її цифровими компонентами.

Організаційна складова ефективного організаційно-економічного механізму сталого розвитку освіти передбачає:

- створення єдиних освітніх платформ, інтегрованих інформаційних систем управління освітою, використання Big Data та штучного інтелекту для аналітики та прогнозування освітніх тенденцій;
- впровадження цифрових технологій у процеси стратегічного планування, моніторингу якості освіти та адміністративного менеджменту;
- інтеграція адаптивних навчальних платформ, персоналізованих освітніх траєкторій та технологій віртуальної реальності в навчальний процес;
- взаємодія освітніх установ із бізнесом, державними структурами та міжнародними організаціями для розвитку освітніх програм, орієнтованих на вимоги цифрової економіки.

Економічна складова організаційно-економічного механізму включає: застосування державно-приватного партнерства, грантового фінансування, інвестиційних програм у сфері EdTech; використання блокчейн-технологій, електронних платформ для управління фінансовими ресурсами, цифрових освітніх ваучерів; впровадження цифрових освітніх послуг, розвиток комерційних освітніх проєктів, створення технологічних стартапів у сфері онлайн-навчання; розвиток навичок цифрової грамотності у викладачів, студентів та управлінців освітньої сфери.

Процеси цифровізації мають значний потенціал для забезпечення сталого розвитку освітньої індустрії, зокрема:

- розширення доступу до освіти через створення відкритих освітніх платформ, масових онлайн-курсів та гібридних моделей навчання;
- підвищення ефективності освітнього процесу завдяки використанню штучного інтелекту, автоматизації процесів оцінювання знань, адаптивних навчальних технологій;
- зменшення негативного впливу на довкілля шляхом скорочення використання паперових носіїв, електронної комунікації та дистанційного навчання;

- формування цифрової культури суспільства та адаптація освітніх програм до викликів цифрової економіки.

Попри численні переваги цифровізації освітньої сфери, існують певні виклики, які можуть уповільнювати її впровадження: обмежений доступ до сучасних цифрових технологій у віддалених регіонах; ризики несанкціонованого доступу до освітніх платформ, маніпуляцій із цифровими сертифікатами; недостатня цифрова грамотність педагогів та управлінців у сфері освіти; необхідність розробки національних цифрових освітніх екосистем.

Для забезпечення стабільності та розвитку освітньої системи в сучасних умовах необхідно впровадити комплексні стратегії, які дають змогу адаптуватися до різних викликів. Їхніми основними напрямками є такі: фінансування освіти, забезпечення дистанційного навчання, психологічна підтримка, гнучкість навчальних програм, моніторинг та оцінювання стану освітньої індустрії, співпраця та партнерство [2].

Формування організаційно-економічного механізму сталого розвитку освітньої індустрії в умовах цифровізації є стратегічним завданням для розвитку суспільства. Комплексний підхід до цифрової трансформації освітньої сфери дозволяє забезпечити її ефективність, інклюзивність та економічну сталість. Впровадження сучасних цифрових рішень, оптимізація управлінських та фінансових механізмів, а також розширення міжнародного співробітництва сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності національної освітньої системи в умовах глобалізації.

Список використаних джерел:

1. Савків У.С., Лесик М.В. Державне антикризове управління освітньою індустрією в умовах воєнного часу. *Наукові перспективи. Серія «Економіка»*. № 1 (55). 2025. С. 962-973.
2. Лесик М.В., Савків У.С. Особливості розвитку освітньої індустрії в Україні. Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кам'янець-Подільський, 21-22 травня 2024 р.). Кам'янець-Подільський : НРЗВО КПДІ, 2024. С. 137-139.

